

Reglement Finans- og gjeldsforvaltning



Hustadvika kommune
Vedtatt i sak 11/2024
Gjeldende fra 29.02.2024



Fotograf: Øyvind Leren

Innhold

1	Rammer og begrensninger for finans- og gjeldsforvaltningen	3
1.1	Hjemmel	3
1.2	Hensikt med reglementet	3
1.3	Overordnet finansiell strategi - målsetting	3
1.4	Fullmakter	3
1.5	Rammer for reglementet	3
1.6	Administrative rutiner	4
1.7	Kvalitetssikring av reglementet og administrative rutiner	4
1.8	Håndtering av avvik	4
1.9	Rapportering til kommunestyret	4
1.10	Valutarisiko	4
1.11	Belåning av investeringene	5
1.12	Avledede instrumenter / Derivater	5
1.13	Begrensninger	5
1.14	Etiske retningslinjer	5
2	Rammer og begrensninger for ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål	5
2.1	Formål og avkastningskrav	5
2.2	Generelle rammer og begrensninger	5
2.3	Kredittrisiko på renteplasseringer	6
2.4	Trekkrettigheter	6
3	Rammer og begrensninger for langsiktige finansielle aktiva unntatt driftsformål	6
3.1	Formål og avkastningskrav	6
3.2	Langsiktige finansielle aktiva	6
3.3	Generelle rammer og begrensninger	6
3.4	Renter	7
3.5	Kredittrisiko på renteplasseringer	7
3.1	Aksjer	7
4	Rammer og begrensninger for gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler	8
4.1	Mål med forvaltningen	8
4.2	Bruk av låneinstrumenter	8
4.3	Generelle rammer og begrensninger	8

1 Rammer og begrensninger for finans- og gjeldsforvaltningen

1.1 Hjemmel

Forvaltningen skal være i henhold til dette reglement, lov om kommuner og fylkeskommuner av 22. juni 2018, § 14 og forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner fastsatt av KMD 18. november 2019.

Dette reglementet er vedtatt av kommunestyret den 29.02.2024. Reglementet skal endres ved behov, og skal minimum opp til politisk behandling minst en gang i hver kommunestyreperiode.

Dette reglementet erstatter alle tidligere regler og instruksjoner som kommunestyret eller annet politisk organ har vedtatt for Hustadvika kommunes finans- og gjeldsforvaltning.

1.2 Hensikt med reglementet

Hensikten med reglementet er å gi rammer og retningslinjer for hvordan kommunens finans- og gjeldsforvaltning skal skje ved å definere det risikonivå som er akseptabelt for plassering av likvide midler og opptak av lån.

1.3 Overordnet finansiell strategi - målsetting

Hovedmålsettingen for kommunens finans- og gjeldsforvaltning er at den skal sikre en stabil finansiering av kommunens virksomhet. Det primære mål skal være å sikre at kommunen til enhver tid er likvid, betalingsdyktig og lite eksponert for risiko. Kommunen skal ha en lav risikoprofil med fokus på å redusere i hvilken grad svingninger i finansmarkedene vil påvirke kommunens finansielle stilling.

Forvaltningen av langsiktige midler vil kunne ha budsjettmessige effekter, og være utslagsgivende for kommunens velferdstjenester på kort sikt. For eksempel dersom tap på finansplasseringer innebærer regnskapsmessig merforbruk og krav til inndekning i påfølgende år, eller dersom tap på finansplasseringer ikke er innarbeidet i kommunens eller fylkeskommunens årsbudsjett. Dette innebærer at det vil kunne være nødvendig at kommuner, i den grad kommunen har midler som forvaltes langsiktig og som er utsatt for markedssvingninger, innretter sin økonomiforvaltning slik at det finnes buffere (fondsmidler) som kan benyttes til å skjerme tjenesteproduksjonen for negative verdiendringer på plasseringene.

Hustadvika kommune skal til enhver tid ha et disposisjonsfond som skal være en buffer for å møte uforutsette tap på finansplasseringer og økte utgifter som følge av renteøkninger. Dette fondet skal minst utgjøre det beløpet som sist beregnet «stresstest» viser er mulig tap.

1.4 Fullmakter

Kommunedirektøren, eller den/de kommunedirektøren utpeker, forestår den løpende finans- og gjeldsforvaltningen på vegne av kommunestyret. Kommunedirektør har også fullmakt til å skifte forvaltere når det er naturlig.

1.5 Rammer for reglementet

Kommunen skal ikke ta vesentlig finansiell risiko i sin finans- og gjeldsforvaltning og det skal være:

- Balanse mellom avkastning, risiko og likviditet
- Samsvar mellom kompleksiteten i investeringsproduktene og kommunens egen kunnskap om finansforvaltning.

1.6 Administrative rutiner

Kommunedirektøren skal etablere administrative rutiner som sørger for at finans- og gjeldsforvaltningen utøves i tråd med reglementet, gjeldende lover og forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner fastsatt av KMD 18. november 2019.

1.7 Kvalitetssikring av reglementet og administrative rutiner

Finans- og gjeldsreglementet og de administrative rutinene er kvalitetssikret av kommunerevisjonen, som er uavhengig instans.

1.8 Håndtering av avvik

Finansreglementet er utformet slik at det skal kunne utøves både i gode og dårlige økonomiske tider. Dersom det skulle oppstå en situasjon der finansforvaltningen bryter de rammer og begrensninger som er fastsatt i finansreglementet skal følgende rutiner følges:

- Kommunedirektøren skal orientere kommunestyret så snart som mulig om årsak og konsekvens, samt foreslå korrigerende tiltak.

1.9 Rapportering til kommunestyret

Avvik fra dette reglementet skal rapporteres snarest mulig.

Kommunedirektøren skal minst to ganger i året legge fram rapporter for formannskap og kommunestyret som viser status for finans- og gjeldsforvaltningen, herunder en beskrivelse og vurdering av kommunens finansielle risiko.

Denne rapporten legges fram i samme sak som økonomirapporten per 1. og 2. tertial. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge fram en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året. Denne rapporten tas inn i kommunens årsrapport.

Rapporteringen skal inneholde en beskrivelse og vurdering av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, langsiktige finansielle aktiva og gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler herunder:

- Sammensetningen av aktiva og passiva Markedsverdi, samlet og fordelt på de ulike typer aktiva og passiva
- Løpetid for passiva, og om verdien av lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder
- Løpetid på aktiva og passiva
- Vesentlige markedsendringer / endringer i risikoeksponering samt en vurdering av dette
- Avvik fra finansreglementet og korreksjoner
- Markedsrenter og egne rentebetingelser
- Stresstest/verdiendring: Norske aksjer faller med 30 prosent, internasjonale aksjer faller med 20 prosent og en renteøkning (parallell skift i rentekurven) på 2 prosentpoeng

1.10 Valutarisiko

Kun porteføljen for langsiktige finansielle aktiva unntatt driftsformål, kan ha valutarisiko knyttet til sine internasjonale aksjeinvesteringer.

1.11 Belåning av investeringene

Investeringene kan ikke belånes.

1.12 Avledede instrumenter / Derivater

Derivater kan kun benyttes til å redusere risiko.

1.13 Begrensninger

Begrensinger omtalt for de ulike porteføljene er gjennomsnittstall, med mindre annet er oppgitt.

1.14 Etske retningslinjer

Kommunen har som mål å bidra til bærekraftig utvikling ved å investere sine finansielle midler på en ansvarlig og etisk forsvarlig måte.

Dette innebærer at kommunen direkte eller via eksterne forvaltere skal søke å unngå investeringer i aksjer, rentebærende instrumenter eller andre finansielle instrumenter utstedt av selskaper med virksomhet som medvirker til krenkelse av menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, miljøskader eller andre uetiske handlinger.

Forvaltningen skal være basert på anerkjente etiske normer og internasjonale konvensjoner som FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UnPRI) og de etiske retningslinjene som til enhver tid gjelder for Statens Pensjonsfond Utland (SPU). 1.15 Renteinvesteringer

Renteinvesteringene skal gjøres i verdipapirfond og bankinnskudd.

2 Rammer og begrensninger for ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

2.1 Formål og avkastningskrav

Formålet med forvaltningen er å sikre likviditet til å dekke løpende forpliktelser. Avkastningsmålet for plassering av ledig likviditet skal over tid søkes tilsvarende eller bedre sammenliknet med 3M NIBOR.

2.2 Generelle rammer og begrensninger

Det skal legges vekt på lav finansiell risiko og høy likviditet.

- Likviditetsprognose 12 måneder frem i tid utarbeides per tertial og i årsoppgjøret.
- Ledig likviditet kan plasseres som innskudd i banker med kontor i Norge. Kommunens plassering skal i en særskilt bank aldri overstige 5 % av bankens forvaltningskapital med maksimal løpetid/kredittdurasjon på inntil 6 mnd.

Kommunens plassering skal samlet aldri utgjøre mer enn 10% av hvert fond sin samlede forvaltningskapital. Plassering av ledig likviditet skal gjøres til følgende fordeling:

	Finansielt instrument:		
	Bankinnskudd	Likviditetsfond	Obligasjonsfond
Andel av ledig likviditet som kan plasseres i ulike finansielle instrumenter	0-100%	0-100%	0-50%
Referansindeks	Innskuddsrenten hos hovedbank	SOL1X ¹	RM123FRN ²

2.3 Kredittrisiko på renteplasseringer

Rentebærende investeringer skal plasseres i verdipapirfond med bedre eller lik gjennomsnittlig kredittrating som beskrevet i matrisen under:

Kredittrisiko*	Rammer i prosent av hele porteføljen
Investment grade kredittrating AAA til BBB-	100 %
Høyere kredittrisiko kredittrating BB+ til CCC	0%

*Kredittrating skal være på lånet og utført av et anerkjent selskap. Der det ikke foreligger offisiell rating vil rating utført av ledende nordisk bank eller verdipapirforetak bli benyttet.

2.4 Trekkrettigheter

Etter kommunelovens § 14 – 4 skal opptak av slikt lån vedtas av kommunestyret.

3 Rammer og begrensinger for langsiktige finansielle aktiva unntatt driftsformål

3.1 Formål og avkastningskrav

Midlene skal investeres i verdipapirmarkedet med formål å ivareta realverdien samt å oppnå en langsiktig avkastning på 3M NIBOR + 2-3 prosentpoeng.

3.2 Langsiktige finansielle aktiva

Kommunens langsiktige finansielle aktiva utgjør maksimalt sum «Ubundne investeringsfond».

3.3 Generelle rammer og begrensninger

Aktivklasse	Finansielle instrumenter	Minimum	Nøytral	Maksimum
-------------	--------------------------	---------	---------	----------

¹ SOL1X viser avkastningen på 3 mnd statsobligasjoner.

² Indeksens fulle navn er Nordic Bond Pricings Norsk RM1-RM3, flytende renteindeks i norske kroner.

Aksjer	Aksjer- og aksjefond	20 %	25 %	30 %
Renter	Rentefond	70 %	75 %	80 %

Referanseindeks

Finansielle instrumenter	Referanseindeks
Obligasjonsfond	75 % NBP Norwegian RM1-RM3 Floating Rate Index (NOK)
Aksjer	12,5% Norske aksjer og aksjefond (Oslo Børs Fondindeks OSEFX)/ 12,5% Globale aksjer (MSCI World målt i NOK)
Porteføljereferanse	Sammensatt indeks bestående av nøytralvekter per aktivaklasse

3.4 Renter

Renteplasseringer skal skje gjennom verdipapirfond hvor fondenes plasseringer er sikret til norske kroner.

Renterisiko	Maksimalt	Normalt
Rentebindingstid/Rentedurasjon	5 år	1 år
Tid til låneforfall/Kreditturasjon	5 år	

3.5 Kredittrisiko på renteplasseringer

Rentebærende investeringer skal plasseres i verdipapirfond med bedre eller lik gjennomsnittlig kredittrating som beskrevet i matrisen under.

Kredittrisiko*	Rammer i prosent av hele porteføljen
Investment grade kredittrating AAA til BBB-	100 %
Høyere kredittrisiko kredittrating BB+ til CCC	20 %

*Kredittrating skal være på lånet og utført av et anerkjent selskap. Der det ikke foreligger offisiell rating vil rating utført av ledende nordisk bank eller verdipapirforetak bli benyttet.

3.6 Aksjer

Aksjeforvaltningen skal være forsiktig og kan gjøres gjennom verdipapirfond eller gjennom diskresjonær forvaltning også kjent som aktiv forvaltningsavtale.

1. Investeringene skal være i børsnoterte aksjer
2. Investeringene skal baseres på finansanalyse med vekt på historisk gode nøkkeltall

3. Ved aktiv forvaltning bør porteføljen bestå av minst 15 porteføljeselskaper, og en enkeltaksje bør ikke utgjøre mer enn 10% av porteføljen
4. Internasjonale plasseringer skal skje innenfor investeringsuniverset gitt av referanseindeksen MSCI World i Norske kroner

4 Rammer og begrensninger for gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret gjennom budsjettvedtak. Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal kommunedirektøren gjennomføre låneopptak og sørge for forvaltning av kommunenes innlån etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i kommunelovens § 14 punkt 14 - 18 om låneopptak.

Kommunens innlån finansierer investeringer og videre utlån.

Det kan tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld. Slike lån og lånevilkår godkjennes av kommunedirektøren.

4.1 Mål med forvaltningen

Formålet med forvaltningen er å sikre lave og forutsigbare lånekostnader. Det skal søkes å oppnå en lavere rentekostnad i låneporteføljen enn 5-årig SWAP tillagt 0,60 prosentpoeng.

4.2 Bruk av låneinstrumenter

Det kan kun tas opp lån i norske kroner

- Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner
- Lån kan legges ut i sertifikat- og obligasjonsmarkedet
- Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån)
- Finansiering kan skje gjennom finansiell leasing.

4.3 Generelle rammer og begrensninger

	Maksimalt	Minimum
Gjennomsnittlig Rentebindingstid/Rentedurasion	5 år	1 år

For bruk av ikke-rentebærende finansielle instrumenter (renteavtaler, rentebytteavtaler) skal følgende gjelde:

1. Porteføljen kan ta i bruk rentebytteavtaler (renteswap) og fremtidige renteavtaler (FRA). Avtalemotpart må være anerkjente finansinstitusjoner. Bruk av andre ikke-rentebærende finansielle instrumenter tillates ikke
2. Instrumenter som nevnt i pkt. 1 kan benyttes på samlet gjeldsportefølje. Det er ikke tillatt å løsrive derivathandelen fra den øvrige finansforvaltningen.

Likviditetsrisiko / Refinansieringsrisiko

Sammensetning av gjeldsporteføljen:

Gjeldsporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, men slik at likviditetsrisiko / refinansieringsrisiko begrenses.

1. Enkeltlån skal ikke utgjøre mer enn 30% av den samlede gjeldsportefølje
2. Maksimum 40 % av kommunens samlede gjeldsportefølje kan komme til refinansiering neste 12 måneder
3. Refinansieringsrisiko skal reduseres ved å spre tidspunkt for forfall av lån.
4. Lån kan tas opp som avdragsfrie lån
5. Gjennomsnittlig løpetid på lånene (tid til forfall) skal være mer enn ett år
6. Låneforfallene må fordeles slik at årlige minimumsavdrag kan betales
7. Sertifikatlån kan benyttes

Rutiner for opptak av lånegjeld

Minst tre låneinstitusjoner skal normalt forespørres ved låneopptak. Prinsippet kan fravikes ved låneopptak i statsbank (f.eks. startlån i Husbanken).